

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

РІК LIV.

Ч. 41.

НЬО-ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, четвер, 28-го лютого 1946.

No. 41.

NEW YORK and JERSEY CITY, Thursday, February 28, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В З'ЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ
АМЕРИКИП'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ З'ЛУЧЕНИХ
ДЕРЖАВ АМЕРИКИТел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016
4-0807THREE CENTS IN THE UNITED STATES
OF AMERICA

FIVE CENTS ELSEWHERE

КРУГ НОВИМ СЕКРЕТАРЕМ НУТРИШНИХ СПРАВ

Президент Труман іменував Джуліуса А. Круга секретарем внутрішніх справ на місце уступившого Гарольда Л. Ікеса. Круг походить з Висконзину, потім переселився до Тенесі, звідки дістав призначення на управління «Влади Долини Тенесі», яка займається продукцією електричної сили при допомозі водних там на ріці Тенесі. Його остання урядова позиція була при Раді Воєнної Продукції, де він, як голова, відзначився великою роботячістю і талантом. У Вашингтоні його вважають за одного з найспосібніших адміністраторів і тому надіються швидкого затвердження сенатом його призначення. Він має 38 літ.

ПІДВИШКА ПЛАТНІ І ЦІН У М'ЯСНИЙ ПРОДУКЦІЇ

Рада Стабілізації Цін у Вашингтоні доручила секретареві рільництва признати підвишку платні на 16 центів від години цим робітникам, які працюють у м'ясних підприємствах так званої Великої П'ятки, що то уряд забрав їх під свою контролю на те, щоби покінчити швидко страйк. Водночас Директор Стабілізації Честер Бавлс оприлюднив, що стеля на ціну м'яса в дрібній розпродажі буде підвищена на півтора відсотків дотеперішньої ціни. Це значить у практиці на пів-цента від фунта м'яса, або пересічно 45 центів на 100 фунтів.

ФОРД ПІДПИСАВ КОНТРАКТ З ЮНІЄЮ.

Між підприємством Форд Мотор Компані і юнією Юнайтед Отомобил Воркерс підписано контракт за платню й умовини праці після ділових переговорів. Робітники дістануть підвишку 18 центів на годину, а юнія дала зобов'язання, що не допустить до незаконного страйку 75,000 робітників, які працюють у Форда. Оця гарантія юнії була головною передумовою до повної угоди. Юнія зобов'язалася доглядати робітників, щоб не агітували за страйком, але не згодилася на заплату кари за робітників, які вийшли би на страйк. Повістю в контракті є постанова, що юнія і підприємство мають студіювати нові способи продукції. Підвишку дістануть робітники від 5 січня 1946.

НЕ ДОПУСТИЛИ ДО ПЕРЕВОЗОВОГО СТРАЙКУ В НЬО-ЙОРКУ.

Майкел Квил, президент Юнії Транспортних Робітників у Нью-Йорку, не діпняв свого наміру спити ввесь рух на ділземних залізницях і трамваях, бо в це вмішався Філіп Морей, президент Конгресу Промислових Організацій (CIO), до якого ця юнія належить. Після гарячкових переговорів оприлюднено в годині 2 сполудня у вівторок 26. лютого, спільну умову такого змісту: юнія відкликає своє домагання, щоб вона мала єдине право переговорювати в імені всіх перевозових робітників міста Нью-Йорку; посади міста іменує спеціальну комісію посередництва для студій відносин праці і платні перевозових робітників. Квил прийняв цю пропозицію, хоч його не допущено до кінцевих пересправ. Він опісля оприлюднив комунікат із похвалами для посади О'Двайєра за його дипломатичний хист.

ВИЇМКОВІ ПОСТАНОВИ ДЛЯ АРЕШТОВАНИХ В СПРАВІ АТОМОВОЇ ТАЙНИ.

Арештовані за зраду атомової сили в Канаді о-стають далі під охороною тайної поліції. Виявлено лише, що в цю справу вмішаний між іншими високий урядовець, одною рангою нижчий від заступника міністра. Міністерство справедливості оприлюднило постанову з 5 жовтня 1945, на підставі якої арештовано й далі тримається ув'язнених, позбавляючи їх звичайних конституційних прав. Оба судді, які ведуть слідство в справі арештованих, дістали виїмкові права для переводження слідства. Ім вільно візвати до зложення свідцтва кожного чоловіка, якого вони вважають за потрібного, а поліція може кожної хвилини арештувати кожного підозрілого з якими арештовані були в порозумінню і ввійти в кожне місце, де арештовані перебували. Проти таких постанов і метод заперечували деякі адвокати, але вони натрапляють на труднощі тому, що не вільно уживати імен цих, кого вони боронять, бо арешт вважається досі тайною.

РОСІЙСЬКОЇ БОМБИ НЕ ВДАСТЬСЯ ШВИДКО ВИРОБИТИ.

Генерал майор Леслі Б. Гровс, який був командантом при проекті Мангетен для виробу американської атомової бомби, оприлюднив погляди, що для виробу такої бомби в Росії треба ще цілого покоління, не зважаючи на ці інформації, які вона дістала з Канади.

ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩОЇ,

чому не користати з оголошень знаменитих пагод для зробику, поданих у оголошеннях нових робіт у „Свободі“?

У Вашингтоні переводять перевірку постанов з Ялти

Ніл Стенфорд, вашингтонський кореспондент бостонського щоденника „Крисчен Саєнс Монітор“ доповідь, що, шойно тепер виходить на повне денне світло постанова з Ялти про репатріацію російських, британських і американських військовоплінників і цивільних. Ці постанова видлягає, Росія, яка твердить, що Злучені Держави не дотримують умови. Це діється ажраз тоді, коли з Ватикану наспіли вісти про негодуювання на те, що Злучені Держави на домагання Советів віддають їм русинів, українців і малярів проти волі цих людей. Є вісти з Берліна, що поляків висилають силою домів за порозумінням з Америкою.

Ажді Асамблеї Організації Об'єднаних Держав, з признанням захисту для більшої частини біженців, може злагіднити журбу деяких біженців, однак не зменшує різниці в поглядах на цю справу між Росією й Аліантантами.

На підставі інформації з дипломатичних кол і з департаменту стейту можна устійнити такі факти: 1. Президент Рузвельт у Ялті обіцяв в імені Америки „всю поміч“, щоб російські військовоплінники і цивільні люди ямайшкорше були відіслані домів. 2. Росія й Злучені Держави не могли погодитися на питання, хто саме є російським громадянином. Вашингтон толкує це так, що лише такі люди є советськими громадянами, які були в границях Росії в дні 1. вересня 1939 і так сказано було в Ялті. Отже тому Балтійські держави, Рутенія, Східна Польща й ін. землі були виключені з таких територій, з яких Росія моглаб домагатися репатріації людей. 3. Злучені Держави віддали Советському Союзови без спротиву три класи російських військовоплінників: зрадників, дезертирів і воєнних злочинців. 4. Америка помогла в повороті домів всіх інших військовоплінників і російських цивільних (на підставі означення), які хотіли повернутися до Советського Союзу. 5. Америка не помогла відіслати домів „усіх російських цивільних і військовоплінників“, як це було вимагано в Ялті, бо Америка не відіслала насильно таких, які мали оправдані причини до цього, що не хотіли вертатися. 6. Американське становище, щоб не вислати домів біженців проти їх волі, за військом зрадників, квізлінгів і воєнних злочинців, підтримала Асамблея Організації Об'єднаних Держав. 7. Умова з Ялти була пристосована лише до російських військовоплінників і цивільних, „звільнених аліантськими військами, які наїхали Німеччину“. Отже тому вона не була пристосована до російських цивільних, які живуть у Злучених Державах. 8. Президент Рузвельт, хоч як про це розповсюджено погослови, не обіцяв Сталінові, що й ці росіяни, які живуть у Злучених Державах, будуть відіслані насильно, коли дажде потреба, до Росії.

Тепер іде спір між Росією й Америкою над тим, що вастиво означає угода в Ялті. Америка стоїть на шім становищі, що угода в Ялті не зносила традицію усяченого права азию. Зате Москва вірить, як це заявив Андрій Вишинський на нарадах О.О.Д., що така толеранція у минулому мусіла бути заплачена кровю останньої війни.

Це вивезено „воєнну добичу“ з Манджурії, згідно з договорами, кажуть Совети

Американські кореспонденти звідомляють з Мукдену, Манджурія, що вони відідали різні фабрики та заважники, що забрано з них усі машини та інше знаряддя, включно з найделікатнішими інструментами. Як відомо, Японія розбудовувала там упродовж довгих років тяжку промисловість, як і перетворювала Манджурію в свою базу для доставки харчів. Усе це забрали Совети і вивезли. Генерал А. Ковтун-Станкевич, командант советських частин у Мукдені, заявив кореспондентам, що це сталося згідно з договором. Тільки не міг подати, чи цей договір був у Ялті, чи в Потсдамі. До цього треба додати, що секретар стейту Бірнс заявив, що він не знає про ніякий такий договір, який уповноважив би Совети забирати машини з Манджурії.

СОВЕТСЬКИЙ АМБАСАДОР НА ПРИНЯТТЮ В ЧЕСТЬ КАРДИНАЛІВ.

Князь Умберто дав у Римі, в Квіринальській Палаті, прийняття в честь нових кардиналів. Та найбільше здивовання викликало те, що на прийняття прибув теж і советський амбасадор Михайло Костілев. А це тому, що папа Пій XII. висказався кількома наворотами гострими словами про політику Кремля зглядом Католицької Церкви.

КАРДИНАЛІ СПЕЛМЕН БУДЕ ГОСТЕМ ЕСПАНСЬКИХ ЕПІСКОПІВ.

Американські кореспонденти налягали на шийорського кардинала Спелмена в тому напрямі, щоб дістати відповідь, чи він веде від папи листа до ген. Франка в Еспанії, та чи буде його гостем. Діло поіритований кардинал відповів, що він не їде в ніякім післанництві до Франка, ні не буде його гостем, а тільки гостем еспанських епископів, які його запросили взяти участь у вечері, влаштованій урядом.

ВЕЛИКЕ НАПРУЖЕННЯ МІЖ ФРАНЦІЄЮ І ЕСПАНІЄЮ.

Тільки рішучий спротив французького міністра закордонних справ, Жоржа Бідола, спинив тимчасово цілковите зривання дипломатичних зносин між Францією і Еспанією. Зате кабінет французьких міністрів зарядив замкнення еспанської границі, що означає припинення пасажирського, товарного і телеграфічного руху між Францією і Еспанією. Соціалісти і комуністи, що згодились на це, влаштовують рівночасно масові віча, на яких домагаються негайного зривання усяких зносин з Еспанією. Діється це в першу чергу тому, що еспанський уряд заарештував еспанських вітківачів до Франції, які вони вернули крадкомом до Еспанії, віддав під суд і засудив на смерть. Загинувши були учасниками підпольного руху в Франції. Французький уряд звернувся теж до Злучених Держав і Англії з пропозиціями вести спільну акцію боротьби з „еспанською небезпекю“.

НЕ ДАЄ ЗА ПРОГРУ І ПРОТЕСТУЄ КУЛАКОМ! — Це картина з страйку в Шікаго. Поліція забирає до поліційного автомобіля пікетчика, який відгрозжується. Діється це перед гутою В. А. Джонс-а в Шікаго. Поліція розігнала яких 300 пікетчиків, а яких 100 страйкарів забрала на поліційну стацію, обвинувачуючи їх, що не допускати до фабрики не-страйкарів.

ПРОТИСОВЕТСЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ В КИТАЮ ІЗЗА МАНДЖУРІЇ

Юнайтед Прес звідомляє з Чункінгу, що там відбулася велика студентська демонстрація, звернена проти Росії. А це з тої причини, що советські війська дали залишаються в Манджурії. Демонструють несли величезні плякати, на яких представляли Росію як медведя, тигра, вужа чи алігатора. Був теж один великий плякат, на якому був намальований Сталін. Під ним був підпис „Гадина“. Як демонстранти дійшли до осідку советської амбасаді, то кричали „Долів з агресорами“, але до самого будинку не дійшли, бо не допустила їх поліція. Подібні протисовєтські демонстрації відбувались теж в інших містах Китаю, як у Пейпінгу, Ченгту, Нанкінгу. В Ганкові було в поході понад сто тисяч, бо до студентів долучились робітники і бізнесмени та жінки. В Нанкінгу протестовано дуже гостро проти договору в Ялті як „духової атомової бомби“.

НЕ ЗАБЕРУТЬСЯ ЦІЛКОМ З МАНДЖУРІЇ.

Советське радіо передало з Москви, що з Манджурії вицфано вже більшу частину советських військ. Та рівночасно зазначено, що советська армія не думає цілковито опустити Манджурію, а буде там стояти так довго, як довго будуть американські війська в Китаю. Теж сказано, що советські війська знайшлися в Манджурії на просьбу китайського уряду, що однак китайські урядовці заперечують.

СОВЕТИ ЗАЛИШАТЬСЯ В ІРАНІ.

Вже залишається тільки кілька днів, щоби забратись советським військам з північної частини Ірану, згідно з англо-советсько-американським договором. Та нема наразі ніяких познак, щоби таке наступило. Советська адміністрація далі держить усе у своїх заряді й не робить ніяких приготувань, з яких можна би заключати, що вона забереється і передасть владу в руки іранського центрального уряду. Це замітне ще й з цього боку, що британські війська вже забрались. Та росіяни не тільки не забираються, але навіть не пускають нікого на територію Азербейджану, який є під їхньою контролею.

КЛОПОТИ АНГЛІЇ В ЄГИПТІ.

Щоби припинити проти-бритійські демонстрації уряд Єгипту звернувся до британського уряду в Лондоні з пропозицією вицфати британські війська з Каїра і Александрії. Це, як кажуть, згладить атмосферу і буде легше переговорювати в справі нового договору між Єгиптом і Англією.

„СВЯТА ВІЙНА“ ПРОТИ БРИТАНІЇ.

Єгипетські студенти відгрозжуються, що якщо британія не вицфате своїх військ з Єгипту, то вони вже цієї п'ятниці проголосять „Святу війну“, звернену проти Британії. З тою хвилиною зачнеться революційна боротьба в цілїм Єгипті, кажуть студентські провідники.

ЗА ПШЕНИЦЮ ДЛЯ СОВЕТІВ.

Щоби зарадити частинно харчевій кризі в Франції, відомий французький комуністичний провідник, Моріс Торез, що в часі війни втік з Франції до Москви, запропонував Французькому урядови звернутись до Советів і просити 250,000 тон пшениці. За позичками і пшеницею їде до Злучених Держав соціаліст Леон Блюм.

ХВОСТИ ПЕРЕД СКЛЕПАМИ.

Американські кореспонденти звідомляють з Москви, що не можливо було дістатись до двох найбільших склепів у Москві, що продають не пайковані харчі, бо маса людей ждала у довгих хвостах довгими годинами, щоби дістатись до середини. Таке було і по інших таких склепах. Це тому, що знижено ціни на товари, які, як відомо, дуже високі, бо це річі люксусові. Принаймні за такі їх вважає уряд.

ЗНИЩИЛИ 22 ЛІТАКИ.

Підпольна жидівська стація в Палестині, відома під назвою „Голос Ізраєля“, проголосила єврейською мовою, що жидівські революціонери оправдані, коли допускаються терористичних актів, звернених проти Англії. Між іншим виправдувала напад жидівських революціонерів на три британські летунські стації, де вони знищили 14 літаків, а 8 ушкодили до цієї міри, що їх годі направити.

НЕ ВИЛКУВАЛИСЬ З НАЦІЗМУ.

Американське Військове Управління в Німеччині проголосило, що одержало від 3,600 німців 6,700 проектів на три нові поштові німецькі марки. Замітне в цьому є те, що між тими надісланими проектами було 559 таких, що жили нацистських символів. Очевидно, що ті проекти уже через те одне відкинено й вони не будуть брані під увагу в проголошенім конкурсі. Між проектами мають бути такі, що походять від відомих мистців.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00

За оголошення редакції не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

**ТРЕБА СКАЗАТИ, АЛЕ
ЧИ ЦЕ ПОМОЖЕ?**

По чий стороні будуть Злучені Держави у такій війні, яка була би звернена проти британської імперії? Зокрема, як би така війна була між Британією і Соевтами.

Говорити про війну, та ще в часі, коли всі змагаємо до миру і роздумуємо над способами, як до неї ніколи не допустити, виглядає дивним. Особливо, коли іде про війну, що властиво не мала би бути між нами і Соевтами, але між Соевтами і Британією, і коли заявляємо, що якщо до такої війни прийшло, то ми були би по боці Британії.

Та саме таке написане у передовиці Нью Йорк Таймс з 25. лютого б. р. Та ще з тим, що таке треба Злученим Державам вже тепер визначно заявити. А це тому, пише часопис, бо якщо були такі заяви перед першою чи другою світовою війною, то ледви чи було б прийшло до тих війн.

Значить, що задля безпеки перед евентуальною третьою світовою війною, треба би офіційним чинникам нашого краю висказатись щодо порушеної справи: просто, ясно й рішуче. І то зараз.

Що тут заміне, то це, що стверджується, що вже є дуже сильне напруження між Британією і Соевтами. Що так є, то про це довідемося кожного дня з різних світових новин, що пишуть про британсько-соевські конфлікти. З них виходить, що де тільки можливе, там Соевти підставляють Британії ноги. Вони збільшують комуністичну агітацію і без цього великі клопоти Британії в Індії, Єгипті, чи в інших територіях, що з нею зв'язані, виступаючи ще в ролі оборонців свободи і незалежності колоніальних народів. Тому не диво, що ті, що серйозно над тим застановлюються, питають: До чого то все веде, чим воно скінчиться?

На те питання є можливі такі відповіді: війна, або злагода. Що станеться, ніхто не знає, не зважаючи на заяву Бевина, що він не може собі уявити можливості війни. Супроти цього Нью Йорк Таймс вважає кінечним заявити, що якщо б прийшло до війни, то так буде, як досі завжди було: Злучені Держави стануть по стороні Британії, бо Британія є першою оборонною лінією Злучених Держав.

Щодо цього, пише часопис, немає найменшого сумніву. Ще тільки треба виявити це більш офіційно, як і підкреслити, що такого вимагає від Злучених Держав самий самозахарний інтерес. Та коли так, то вартувало б застановитись, чи і така заява щось допоможе. На нашу думку дуже мало. Нам здається, що Кремль з своїм комуністичним післанцтвом мусить довести до конфлікту з Британією і Злученими Державами. Хіба, що ми не захочемо надалі оставити потугами, що самостійні, а будемо іти шляхами, придуманими і освяченими червоним Кремлем. Ми віримо, що людство змагає до того, щоби дійсно був "Один Світ". Кремль розбудовує цей один світ огнем і мечем, голодом, каторжними роботами і масовими виселаннями. Злучені Держави і Британія йому в тому мало перешкоджають, а тільки проголошують свій "Один Світ". Отже так виглядає, що властиво є принаймні два світи, хоч говоримо про один. І є так, що советський один світ береться тепер до ліквідації другого, "одного світу", починаючи його ліквідацію від Британії. Як-же це може не довести до зудару, якщо воно буде далі продовжуватись?

Пророцтво Малахії

З нагоди іменування нових самих дуже цікаві і не раз зупинялися на них, хочби вони на- йорського архієпископа Френсиса Спелмана, появилися міркування, що наступником теперішнього папи Пія XII може стати американець, а саме архієпископ Спелман.

У зв'язку з цим не буде безпредметним подати міркування з нагоди вибору папи Пія XII, поміщені в лівійській "Ділі" з 8. березня 1939, написані Осипом Безпалком.

При досліджуванні літературних джерел попадаються під руки відомості та матеріали з різних ділянок людського життя не маючи нічого спільного зі сферою наміченого досліджу. Вони бувають ча-

Передконвенційна відозва Головної Контрольної Комісії Українського Народного Союзу

Головна Контрольна Комісія У. Н. Союзу, виготовивши конвенційний звіт про стан і розвій організації, вважає потрібним поділитись з широким українським загалом з деякими помічаннями і фактами.

Вони такі: Український Народний Союз збільшився упродовж останніх п'яти років на 7,553 членів. В тому часі його майно зросло на \$2,485,867.50.

Сповідуючи сумлінно обов'язки, намічені статутами, він виконав у тому часі ще надзвичайно важку культурну працю, видавши англійською мовою знамениті книжки про Україну та український народ, як Історія України М. Грушевського, Богдан, гетьман України Ю. Вернадського, Українська Література К. Манінга, Тарас Шевченко К. Манінга та інші.

Український Народний Союз брав живу участь в акції допомоги воєнним змаганням нашої держави, як в кампанії продажі воєнних бондів, сам закупивши ось тих бондів кілька мільйонів доларів, як теж заохочуючи своїх членів до закупів.

Український Народний Союз помагав оборонити добре ім'я українського народу та ставав в обороні права України на незалежне життя, виславляючи різні меморіали до державних чинників, чи будучи у них на авдієнціях у цій справі.

Український Народний Союз брав і бере живу участь в акції оборони українських скитальців в Європі, як теж в кампанії за грошовими збірками, одежі, харчів і т. п.

Український Народний Союз, як знаємо, мусів у часі війни зводити тяжку боротьбу з тими силами, що намагались використувати воєнний час на те, щоби завдавати Союзові різні удари з тою ціллю, щоби

відхилити його від ідейної праці для добра американських українців і наших братів та сестер в Європі. Та саме довга і наскрізь ідейна праця У. Н. Союзу була тим тараном, який розбивав усі ворожі наступні різного гайвороння яничарів та нищив усі ті брехні, які поширяли різні темні сили про У. Н. Союз та його урядників і членів.

Зваживши те все, як і застановившись над цілою діяльністю У. Н. Союзу, зрозуміємо, що не даром наш наряд в Америці називає цю організацію "Батьком". Цей "Батько" борючись у найтяжчі моменти відважно й достойно не тільки себе і своїх членів, але весь наш загаль, а теж і українське ім'я та слушну справу України. Тим ми усі члени гордимось, тим може гордитись ціле наше громадянство.

А коли так, то чи не повинно наше громадянство поширити ряди У. Н. Союзу і тим теж скріпити його силу, бо їй треба буде це багато, щоби перемогти ще не одне "время люте", що ще зійде на той край, з якого ми вийшли, а який так твердо вірити, що його ніколи не опустять його рідні на американському континенті. Тому саме є обов'язком усіх американських українців доброю волі стати членами Українського Народного Союзу. Не можна стояти осторонь в часі, коли вартість кожного американського українця є найбільшою тоді, як він є в рядах Українського Народного Союзу.

**ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА
КОМІСІЯ У. Н. СОЮЗУ:**

Дмитро Калігула, предс.; д-р В. Галан, м. предс.; д-р А. Кібіз, секретар; адв. Роман Смух, і інж. Степан Куропас, члени.

Вашингтонські „найвищі тайни“

Справа вияснення зради атомової тайни в Канаді нагло притихла, хоч заповідали обемистий комунікат отавського кабінету в цій справі. Та самий факт, що тайну зраджено перед пів роком і що про неї знав уряд, а затримав для себе, дивне не одного. Можна здогадуватись, що за цю тайною криється багато небезпечного матеріалу і тому повне відкриття цієї тайни припізнюється.

Це є лише зразок, як уряди бережуть тайни, коли вона має міжнародне значіння. Такою справді великою тайною є теж умова в Ялті і її бережуть у Вашингтоні так завзято, що тільки з konieczности хтось з урядовців її відкриває, і то час-

тями. У своїй кореспонденції з Риму до газети Нью Йорк Таймс про погляд папи на цю умову каже Герберт Л. Метюз, що ця умова — "зрадою моральності та цих ідеалів, за які Аліанти боролися". А про приречення в справі вивозу скитальців до Соевтів, каже Метюз, що властиво воно до сьогодні ще тримане в тайні. А Ніл Станфорд, кореспондент ілюстратора "Крисчен Саєнс Монітор" твердить, що найліпше збереженою тайною в Білому Домі є "угода з Ялти" і зачислить цю угоду до "вершків" чи там "найвищих" тайн.

Загалом, коли мова про угоду з Ялти, то журналісти дивуються, що там такого є, що її

не можуть під теперішню пору оприлюднити. При цій нагоді пригадують, що після повороту президента Рузвельта з конференції в Ялті оприлюднено комунікат, і додано заяву, що там не заключено ніяких тайних договорів. Згодом вийшло на яв, що в Ялті згодилися дати Росії три голоси в Організації Об'єднаних Держав і тому признано голос України й Білорусі на конференції у Сан-Франциско. Але після оприлюднення цієї частини умови теж появилася заява Рузвельта, що більше тайн уже нема. Але по смерті президента Рузвельта почали виходити на яв інші тайни з Ялти, а кожна з них потрясла політичним світом. Так, коли Соевти заняли Курілі, Сахалін, Манджурію, приходили відкриття нових тайн з Ялти. Показалося, що все те було уявлено в Ялті і навіть припечатане договором. А вже найбільше потрясла світом вістка, що на конференції в Ялті продано Соевтам спільного союзника, іменю Китай, бо без його відома Рузвельт і Чорчил дарували Соевтам китайські пристани Порт Артур і Дайрен. Рузвельт прийняв на себе зобов'язання вти-

Микола Чубатий.

**Привітання собака бігти за во-
зом, побіжить й за саньми**

Коли хтось міг дотепер вірити в ідейність комуністів українського походження, то хіба теперішня роля, що вони їй відграють в Америці, може переконати вже й сліпця, що ми маємо діло з добре зорганізованою громадою людей, що їх крім звичайного інтересу нічого більше не важе разом.

Комуністи по всьому світі наділі зривають з власною батьківщиною та стають агентами червоної Росії. Це недавно ствердив теж один із американських журналістів, застановляючись над питанням, чи існують американські комуністи. Згаданий автор приходив до заключення, що немає американських комуністів, як теж немає французьких чи англійських комуністів. Всі комуністи — думає він — це тільки російські комуністи, бо вони на першому місці служать Росії, а доперва на другому місці свої батьківщині.

Це, що згаданий американський журналіст написав відносно комуністичної партії в Америці, сто разів більше важко, коли йде про комуністів українського роду. Вони з тим не таються, що Росія їм ближча ніж Америка чи Україна. Певно, що перед народом фразами, пустими словами, вони українці на повну та широко губу, однак глядім на їхні діла, на їх повну несолідарність з українським народом, на їхню охоту винищувати навіть рідних братів в користь московського наїзника, коли він

не можуть під теперішню пору оприлюднити. При цій нагоді пригадують, що після повороту президента Рузвельта з конференції в Ялті оприлюднено комунікат, і додано заяву, що там не заключено ніяких тайних договорів. Згодом вийшло на яв, що в Ялті згодилися дати Росії три голоси в Організації Об'єднаних Держав і тому признано голос України й Білорусі на конференції у Сан-Франциско. Але після оприлюднення цієї частини умови теж появилася заява Рузвельта, що більше тайн уже нема. Але по смерті президента Рузвельта почали виходити на яв інші тайни з Ялти, а кожна з них потрясла політичним світом. Так, коли Соевти заняли Курілі, Сахалін, Манджурію, приходили відкриття нових тайн з Ялти. Показалося, що все те було уявлено в Ялті і навіть припечатане договором. А вже найбільше потрясла світом вістка, що на конференції в Ялті продано Соевтам спільного союзника, іменю Китай, бо без його відома Рузвельт і Чорчил дарували Соевтам китайські пристани Порт Артур і Дайрен. Рузвельт прийняв на себе зобов'язання вти-

хити Китай вже після конференції, але тепер Китай бунтується проти такої умови і твердить, що він не почував себе зобов'язаним її дотримувати. Збентежений політичний світ починає питатись, кільки то ще є інших тайн з Ялти, а також, яка причина таких великих дарунків чужим коштом для Соевтів, коли їх поміч у війні проти Японії не була ко- нечна, а як і пішла Росія і у війні проти Японії, то її заслуга у перемозі над Японією є мінімальна. Дехто навіть ка- же, що Росія тому пішла до війни, що знала, що Японія вже переможена, бо саме через советський уряд Японія почала переговори в справі миру з Америкою й Англією.

Тепер настає час, що Росія має винофати свої війська з Манджурії і Ірану. Коли Росія цього не зробить, то є дві можливості: або вона не хоче цього зробити, отже ломить проголошені угоди і зобов'язання; або вона має якийсь двомовний тайний договір з Давом Потугами — очевидно з Ялти. За кілька днів дістанемо відповідь на це питання.

себї того бажає, то це все переконає нас, що вони українці не є, бо не вважають себе солідарною частиною українського народу у відношенні до чужої української влади над Україною.

А проте не один міг вірити, що можуть бути люди, яким марксизм та інтернаціоналізм так пішли до голови, що вони забувають на рідних братів та з ідеї служать пристановищу максимизму та інтернаціоналізму — Москві, задивлені в ідею комуністичного ладу. Можна би думати, що можуть бути такі фанатики, які вірять в комунізм як соціальну доктрину, однакою спасенню для людства. Й тому вони вважають для себе ближчими комуністів неукраїнців, а навіть комуністів ворожого для України народу, ніж самих братів української крові.

Саме так звичайно комуністи виправдували свою національну дезерцію і перед собою і перед іншими. Вони говорили, що вірять в кращий світ робітників, зв'язаних одним братерством з комуністичного ладу, де не буде поділу ні на класи, ні на народи. Немає сумніву, що були й такі ідейні фанатики, комуністи українського роду і в ім'я того свого світового фанатизму вони служили найбільшому ворогові України — Росії, одинокій країні на світі, де доктрина комуністичного марксизму стала дійсністю.

Багато таких комуністів фа-

натиків розчарувалося та в советській дійсності і покінчили трагічно. Розчаровані комуністи поза межами Соевтів частіше переходили в другу скрайність та ставали лідерами фашистських політичних угруповань. Проте впродовж довгих років бували деякі ідейні комуністи українського роду, які вірили, що комунізм справді „збудує новий світ“.

В таких дусі роками писала теж українська комуністична преса на американському континенті. Вона вірно, як собака, бігла за російським вомом у сліпій вірі, що біжить правильно дорогою міжнародного комунізму.

Однак вже кілька літ перед війною, а передовсім в часі війни, в Росії багато змінилося. Старий ортодоксний комунізм в Соевтах загинув разом з масовою смертю, так званих, старих большевиків прочищених основно московським процесом 1937.

На місце ідейних большевиків комуністів прийшли кар'єровники, що стали служити вже не комунізму, але начальству, яке резидує на Кремлі. На місце комунізму інтернаціонального прийшов російський націоналізм, не закриваний вже нічим та ніким некаранний. Російський націоналізм відгребав старих московських князів, угодників, офіцерські привилії та всяку другу реакцію.

В Соевтах повів новий вітер та за ним пішли комуністи світу з українськими комуністами за морем включно. Їм вистарчило й тепер слово Москва, щоби все, що там до вурвання подавали, вважати за правдивий комунізм. Там в Москві російські національні комуністи вже добре переставили Советський віз на рейки старої російської національної політики, а комуністичні газети писані українською мовою їй новітньої правди з якоюсь вистидливістю, але все таки, подають далі своїм малоінтелегентним читачам до вурвання.

В останній часі, вже здається й сам ясний Кремль повинен був перетягнути міру у водженню американських українців комуністів на шнурочку, бо наказав їм вже й про Пана Бога згадувати і свя- та християнські святкувати. По окупації Західної України Москві треба завдати доконче смертельний удар Українській Католицькій Церкві. Тому вона пустила за кордон цілий ряд документів, що насвітлюють советсько-московську російську церковну політику в Україні з російсько-реакційного становища.

Між тими численними документами є повно реакційної чорносотенщини, як баламутна відозва д-ра Костельника до галицького духовенства. Є там теж стаття галицького єпископа - інтруза Макарія, в якій той доказує, що галицькі українці як курята коло квочки повинні згромадитись у стій патріарха белокамьонної Москви та служити її двом лідерам — Сталінові та патріарху Олексієві.

Колись за добрих часів большевиків українського роду з найбільшим глумом, говорили про владик та церковних до- стоїнств. Вони й Бога не раз згадували, але все слово Бог писали малою буквою, отже як річ а не як про Творця Світа. Українські комуністичні газети владик висміювали з правдивою пасією, ба йшли з вітром тогочасного напрямку. Дотепер собака бігла за вомом господаря, переповідаючи його політику своїм читачам як стопроцентний комунізм. Тепер комуністична преса в Америці, писана українською мовою вже біжить за санями та послушно передруковує православну російську церков- щину. Рівночасно той же єпископ Макарій передає до вурвання вірним свою общеруську теорію про спільну первісну

А сама доба світової війни і (Докінчення на стор. 4).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

РЯТУЙМО СЕБІ НАС

Ми, українці в Америці, розуміємо, що на нас лежить великий обов'язок ратування українських скитальців в Європі. Розуміємо, що мусимо дати їм поміч. Коли однак застанемися над скількию американців українського походження і взяти під увагу теперішні події, то треба ствердити, що українська підтримка допомоги скитальцям представляється дуже слабкою.

Маю перед собою список всіх жертводавців, що вислали до скитальців убрання. Переглядаю список поодиноких парохій, що зайнялися збіркою одіж. Яке мале число! Переглядаю список поодиноких громадян, що переслали своє убрання на руки Жіночої Секції У. Х. А. Д. К. в Нью-Йорку. Яка мала кількість тих добродіїв, в порівнянні до кількості українців в Америці!

Які ідеїні ті священики, провідники, жінки й всі ті одиниці, що не жаліли труда, але зайнялися збіркою одіж, щоб тільки вбрати своїх за морем. І всі ті, що поспішили зі своїми жертвами отримали щирі подяки від українських скитальців в Франції, в Бельгії, Італії. Дістали подяку від всіх голодуючих і нагих, бо вони їх вбрати і дали їм шматок хліба. Скитальці зі слезами радості складають всім жертводавцям щирі подяки.

Є парохії, що вже повисили свої жертви. Є одиниці, що сповнили християнський і національний обов'язок супроти свого брата. Але де більшість? Де решта? Де ті наші парохії, товариства, одиниці, що ще в тій кампанії поміч українським скитальцям не причинилися навіть найменшою жертвою?

Українці в інших країнах треба людини з камінним серцем, щоб не поспішити з поміччю нашою бідному братові. Сьогодні треба бути дуже байдужим, щоб не вибрати старої одіж зі шафи і невислати тим, що тої одіж так дуже потребують. Сьогодні треба бути не людським, щоб не розуміти бід, в якій знайшлися українці в Європі. Чиж супроти цього можемо бути немилосердними? Чи сьогодні, коли українська молодь гине на суході, бо не має харчу, відпо-

батьківщину українців, росіян та білорусів. Нею була староруська київська держава. Русь або Росія, каже.

Двадцять кілька літ тому в Галичині реакційний московський фізичний часопис „Подкарпатська Русь“ так само горячо поручав та заохочував арх. Євлогія, що прийшов там на вертати уніятів на одну православну віру „русского“ народу. Нині таку саму роль кремлівських попіхачів переняли українські комуністи.

Комуністам фанатикам, що вірили в комунізм та в науку Маркса може тепер положення видаватися що найменше глупим. Десять літ агенти Кремля вбивали їм в голову, що релігія це опіум для народу, тому ніякий більшовик не може мати нічого спільного з попіхством та з церковними комітетами. Тепер наказали з Москви інакше.

Колись казали їм писати про опіум народу, а нині про каділо. І кремлівські попіхачі вірно та точно всі прикази виконують. Не даром каже наш нарід: „Привітання собака бігати за возом, побіжить теж за саними“. Так само комуністи українського роду. Колись пропагували комунізм, нині пропагують чорнотенство під попіхською рясом.

За возом чи за саними, все одно, коби господин-погонич був той сам та платив жалування.

відного помешкання, ліків, убрання, можемо покладати кращі надії на будуче, нічого не робивши і нічого не жертвуючи?

Чи ти брате й сестро здаєш собі з того справу, що в тих українських кемпах у Німеччині, Франції, Бельгії, Італії є твої рідні? Так, наші близькі, наші односельчани, наші шкільні приятелі, а може і наші рідні діти. А всі вони бідні, виснажені; всі чекають поміч від тебе, брата, а ти, з великим цигаром в устах, сидиш у відножному кріслі, тай дим високо й безжурно в повітря пускаєш, а ти сестро виправди журбишся, але тим, щоб ще щось краще й дорожче купити і ще краще виглядати.

Українські скитальці пишуть листи подяки тим, що за них не забувають. А як же подяка належить тобі, брате й сестро, що ще своєю поміччю не вислали?

Тепер вже можна вислати одіж і харчі до всіх країв Європи, а то й до Німеччини, де наших скитальців найбільше. На складі в Нью-Йорку вже майже нема одіж, щоб її вислати потребуючим. А чому нема? Чи насправду вже забракло одіж між українськими родинами в Америці?

На це самі собі відповідьте, а я хочу звернути увагу, на щось, що дуже начасі. Наші скитальці просять у листах українців в Америці, щоб вислали тепер для них якнайбільше білизни, бо його дуже бракує, а багато скитальців не мало літами сорочки на своїйому тілі. Нема пошевек і простирал.

Українці! Ту сорочку нашою бідному скитальцеві мусимо вислати. Тому повипираймо білизну, мужське, жіноче й диточе, чи простирала та пошевели. Повипираймо з наших шаф, повипираймо, позашиваймо і вишлімо. Це відносності не багато праці, але в ній знайдемо насолоду, сповняючи ось так обов'язок християнський і національний.

Українське жіноцтво! Збирання одіж по всіх парохіях, по всіх громадах, це ваше завдання, це ваш обов'язок. Вивіжайтеся з того завдання як слід. Сповняйте цей обов'язок сьогодні, бо на зволікання нема часу. Ми свідками, як за справу України далі гинуть тисячі українських синів. Вони гинуть, бо вибрали собі ціль згинуть, або жити вільним життям. Сини України гинуть на полі слави в обороні свободи України, а наші скитальці гинуть з бід, різних недуг, чи з рук ворога, що їх силою вивозить. Ми не сміємо відноситися байдужо до цієї трагедії. Тому мусимо дати поміч тим українцям, що чекають на неї. Мусимо ратувати їх. І то сейчас.

Висилаймо одіж на адресу:

Unitarian Collection Warehouse
Ukrainian Relief
31 E. 35th St., New York 16, N. Y.

Марія Клячко,
членка Комітету Пропаганди
Жіночої Секції У. Х. А. Д. К.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода“

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ В НЬО-Йорку

ВІДДІЛОВИХ УРЯДНИКІВ І ДЕЛЕГАТІВ З НЬО-Йорку
БРУКЛІНА, АСТОРІ, СТЕЙТЕН АЙЛЕНД, ОЗОН ПАРК,
ДЖЕМЕЙКА І ЙОНКЕРС

на —

3 Б О Р И

В СУБОТУ, 2. БЕРЕЗНЯ (MARCH 2, 1946)
в годині 7:30 вечір

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ, 28 E. 7. ST., NEW YORK, N. Y.

На цих зборах обговорюють справи, що зв'язані з 21-шою конвенцією У. Н. Союзу.

За Окружний Комітет Відділів У.Н.С.: П. Кучма, пред.

В ДОМІ СТАРЦІВ У СЛОВТС-БУРГУ.

В прекрасній гірській околиці, 50 миль від Нью-Йорку, лежить маленьке містечко Словтсбург. Минулого тижня мав я нагоду відвідати там Дім Старців Сестер Службениць. З оловідань чув, що це незвичайно гарна маєтність, але те, що побачив, перевищає всі мої уяви і сподівання.

Хоч зимою усе так гарно не виглядає як літом, то околиця Словтсбургу гарна навіть зі сніговими завивами. Потягом, яким я їхав, їхало в ту околицю кілька сот ливарів і лещетарів. Видно, що гори коло Словтсбургу надаються на зимовий спорт; певно є там зимові спортові оселі-ресорти.

Сама маєтність Сестер Службениць це 180-акровий ліс струнких дубів, корчів, з малою домішкою травинок. Самий візд до маєтності дуже імпозантний; нагадує маєтності європейських латифундистів. З головного гостинця до маєтності веде приватна, добре вдержувана дорога. Лише така родина як Морганів могла збудувати того роду дорогу і забудовання! Ніяка українська інституція не була би в силі збудувати того. Головний будинок т. зв. Віля св. Марії, це імпозантний 3-поверховий будинок, що має 86 кімнат. Вікна, віконниці і стіни першого поверху збудовані зі спеціально до цієї цілі спровадженого ручно-виробленого дубового і липового дерева. Мармурові сходи, стіни вбиті шовком, прекрасна каплиця, театральна зала з незвичайною стелею, вигідні великі кімнати і шкільні салі все це вдержуване в великій чистоті. Віля ця містить тепер українську дівочу школу (гайскул). Другий будинок це Дім Старців. Бачив я там кілька стареньких жінок (одна з них весь час щось шила) і кількох членів У. Н. Союзу. Є там панове Андрій Федук і Дам'ян Мінх, обидва з 133-го відділу з Нью-Йорку, і Петро Куляк член 252-го відділу з Шікаго. Люди ці мають там належну опіку, знаходяться в українському оточенні і чуються добре. Правда, довгі зимові вечори даються взнаки, життя надто монотонне, але щож може сподіватися старець, що нікого з рідні немає і нема кому його відвідати? Він щасливий, що знайшов місце дожити старшого віку.

Сестри Службениць є дуже гостинні; вітають всіх, хто хоче відвідати Дім Старців чи Дівочу Школу. Радю пояснюють і показують все те, що придбали і мають. Дівоча Школа має гарні приміщення, нові меблі, окремі кімнати до читання, забав, тощо. Школа має окремого вчителя фізичного виховання.

Притім Сестри Службениць це й фермерують. Мають свої корови і кури. Як великою є та українська інституція і які великі кошти є получені з того роду підприємством, нехай послужать такі малі факти. Цього сезону вугля на огрітві будинків коштує вже 3,000 доларів, а зима ще не скінчена! За електрику платиться місячно около 150 доларів! Є там ще окремі люди, як дженітор, фермер. Треба час від часу наняти робітників. Отже є видатки. Треба,

збирати гроші на ці потреби. З усіх сторін світа приходять до нас прохання рятунку. Ці прохання вказують, що живемо в ненормальних часах, спричинених жорстокою війною. Внаслідок якої мільйони людей страждали життя. Другі мільйони опинилися без засобів до життя. Думаю, що під теперішню пору не треба вже нікому пояснювати, що між нещасними жертвами війни є сотки тисяч українців, для яких створено в Америці і Канаді допомігові комітети, щоб нести їм моральну і матеріальну поміч. Знаємо всі, що наш головний Допоміговий Комітет зібрав понад сто тисяч доларів на повніше згадану ціль, а до Європи вислано на руки українських комітетів сотки бейлєв всього убрання. Та це все є каплею води в морю, порівнюючи число українських жертв війни з нашою допомогою.

Щоб нашу жертвенність збільшити і більше спопуляризувати на зборах Об'єднаного Комітету 15. лютого по довільній дискусії рішено видати запис до всіх наших товариств і організацій, щоб вони при всіх okazіях як: балі, представленнях, вечерках і т. п., старалися все переводити збірки на допомогу українським скитальцям. В тій цілі на повні згаданих зборах створено окремий комітет, до якого ввійшли пані: Катерина Пелешок, Марія Марусевич, Марія Клячко, Іванна Бенцал і Марія Демидчук. Завданням комітету є переводити збірки на всяких імпрезах товариств в порозумінню з урядниками тих товариств. Як першу пробу, вже по ухвалі, влаштовано таку збірку на балі тов. Дністер, від 361 У. Н. С., яка принесла \$50. До збірки кілька слів промовив голова Дністра М. Малетич, і нижче підписана. Жертвували:

М. Малетич \$5; М. Поменко \$2; по 31: В. Мазарчук, м. П. Гавриш, Я. Воробець, Ева Кобзар, п-і Грендус, решта дрібними.

Збірку переводили слідує:

Щоб українці помогли тій українській гуманітарній інституції, що взяла на себе добровільно такий великий тягар і поставила собі таку благородну ціль, а саме: облектити долю українських старців!

Степан Куропась.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

МІСТО НЬО-Йорк.

Нові способи праці.

З усіх сторін світа приходять до нас прохання рятунку. Ці прохання вказують, що живемо в ненормальних часах, спричинених жорстокою війною. Внаслідок якої мільйони людей страждали життя. Другі мільйони опинилися без засобів до життя. Думаю, що під теперішню пору не треба вже нікому пояснювати, що між нещасними жертвами війни є сотки тисяч українців, для яких створено в Америці і Канаді допомігові комітети, щоб нести їм моральну і матеріальну поміч. Знаємо всі, що наш головний Допоміговий Комітет зібрав понад сто тисяч доларів на повніше згадану ціль, а до Європи вислано на руки українських комітетів сотки бейлєв всього убрання. Та це все є каплею води в морю, порівнюючи число українських жертв війни з нашою допомогою.

Щоб нашу жертвенність збільшити і більше спопуляризувати на зборах Об'єднаного Комітету 15. лютого по довільній дискусії рішено видати запис до всіх наших товариств і організацій, щоб вони при всіх okazіях як: балі, представленнях, вечерках і т. п., старалися все переводити збірки на допомогу українським скитальцям.

В тій цілі на повні згаданих зборах створено окремий комітет, до якого ввійшли пані: Катерина Пелешок, Марія Марусевич, Марія Клячко, Іванна Бенцал і Марія Демидчук. Завданням комітету є переводити збірки на всяких імпрезах товариств в порозумінню з урядниками тих товариств. Як першу пробу, вже по ухвалі, влаштовано таку збірку на балі тов. Дністер, від 361 У. Н. С., яка принесла \$50. До збірки кілька слів промовив голова Дністра М. Малетич, і нижче підписана. Жертвували:

М. Малетич \$5; М. Поменко \$2; по 31: В. Мазарчук, м. П. Гавриш, Я. Воробець, Ева Кобзар, п-і Грендус, решта дрібними.

Збірку переводили слідує:

Щоб українці помогли тій українській гуманітарній інституції, що взяла на себе добровільно такий великий тягар і поставила собі таку благородну ціль, а саме: облектити долю українських старців!

Степан Куропась.

УВАГА! — НЬО-Йорк і ОКОЛИЦІ!

СТАРАННЯМ СЕСТРИЦТВА ПРЕЧ. ДІВИ МАРІІ при Укр. Прав. Церкві, театральний гурток „Промінь“

відіграє комедію в 3-ох діях

„СВАТАННЯ ПО ПОЧТІ“

В НЕДІЛЮ, 3. БЕРЕЗНЯ (MARCH 3, 1946)

В СІЛІ УКР. ПРАВ. ГРОМАДИ
334 EAST 14th STREET, NEW YORK, N. Y.

Початок точно в 6. годині вечером. — Вступ 60 центів.

По представленню ЗАПУСТНА ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ при першорядній Орхестрі.

Вельмишановне Громадянство! Отримавши запрошення Вас прийти на це представлення й на запусну забаву. Ми є більш як певні, що будете вдоволені і гарно забавитесь. Тому приходіть численно й на час, кінце своїх знайомих. За поше відвідати й гарну забаву ручить.

Комітет Сестрицтва.

УВАГА! УВАГА!

ТРЕНТОН, Н. ДЖ., і ОКОЛИЦІ!

УКРАЇНЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА ПРЕСВ. ТРОИЦІ

владштує:

ЗАПУСТНИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 2. БЕРЕЗНЯ (MARCH 2, 1946)

В ЦЕРКОВНІЙ СІЛІ

824 ADELPHI STREET, TRENTON, N. J.

Початок: 9-та вечером. Вступ 65 центів.

Балевий Комітет щиро запрошує всіх українців як з Трентону так і з околиці прийти на цей баль, ти спільно всі разом гарно забавимося.

За добру забаву ручить — Комітет.

пані: К. Пелешок, Е. Кобзар, М. Мельник п-і Пшик і п-і Грендус.

Наступного дня, в неділю 17. лютого переведено збірку на радіо бали Петра Задорецького в аудиторії школи св. Юрія. Як попереднього тижня на балі Сурми, разом з іншими жінками, так тепер при вступі сама стояла Катерина Пелешок і збрала до своєї пушки \$30.27. Після промови п. Хомова зібрано до \$44, (збирали Марія Ригель і Ева Кобзар), а потім доложив Петро Задорецький \$6, а М. Мельник \$1, і разом прийшло з цього бально знова \$50 — отже впродовж одного тижня прийшло з балів \$210.

Треба зазначити, що такі збірки є дещо утруднені, але з другої сторони корисні, бо не-потягають за собою жадних видавків. Всі гроші з таких збірок очевидно, ідуть через Об'єднаний Комітет до Допомігового Комітету в Філадельфії. На тих самих зборах Об'єднаного Комітету пороблено остаточні плани до свята Шевченка, яке має відбутися дня 7. квітня 1946.

Касієр П. Кучма здав точний звіт зі свята „Злуки“, з якого присутні довідалися, що чистий дохід в сумі \$245.20 вислано до Допомігового Комітету для скитальців. Тут годиться зазначити, що всі оголошення на радієвих станціях, а це в п. Задорецького, п. Сурмача, Сліпого і проф. Чубатого були даром, за що всім власникам українських радіо програм на отсім місці Об'єднаного Комітету складає щирі подяки.

Під кінець зборів Об'єднаного Комітету рішено одноголосно звернутися через пресу до всіх наших товариств, сестрицтв і клубів ставати в члені Об'єднаного Комітету і спільними силами виконувати ту працю, яка на наші товариства і організації під теперішню пору припадає. Треба нам вже раз зрозуміти, що громада це великий чоловік. Тому визнається оцією дорогою всі наші товариства вибрати делегатів і прислати на збори Об'єднаного Комітету. Делегати можуть голоситися на адресу голови адв. Н. Гаврилка 34 Іст 7 вулиця в Нью-Йорку. Наші збори відбуваються, коли заходить потреба. Про акцію Об'єднаного Комітету і його важніші рішення, даємо звичайно загальні звіти

ПОШУКУЄМО 271 ЖЕРТВОДАВЦІВ по \$100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ“ НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода“, орган Українського Народного Союзу, свідомо того, що П читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенності в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участі в проголошеній отсім надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як \$100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свободи“ на допомогу українським жертвам війни зложили.
228—229) Братство св. Стефана, відділ 221 У. Н. Союзу, Шікаго, Іл. \$ 200.00
Попередню проголошено 22,791.85

Разом \$22,991.85

ХТО НАСТУПНИЙ?
Дальші жертви — по сто доларів чи більше — просимо слати чеками чи поштовими переказами, виписаними на „Свободу“, на таку адресу:

СВОБОДА
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

до газет. Нехай між урядників і урядницями всіх українських організацій не буде ані одної особи, яка б була протинна спільній праці всіх товариств під іменем Об'єднаного

Комітету. Не розпорошуймо наших і так малих сил, бо наша сила і наще значіння лежить в єдності.

Марія Демидчук,
секр. Об. Ком.

УВАГА! УКРАЇНЦІ В ДІТРОИТ І ОКОЛИЦІ!

ЗАХОДОМ ВІДДІЛІВ 16, 23 І 37 СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

відіграється оперу в трьох актах

„ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ“

під упр. п. Дмитра Атаманця
В CHADSEY HIGH SCHOOL АУДИТОРИУМ
ПРИ MARTIN & McGRAW УЛ.

В НЕДІЛЮ, 3. БЕРЕЗНЯ (MARCH 3, 1946)

в год. 3. пополудні точно. Вступ \$1.00 від особи.

Весь дохід на голодуючих в Європі.
Орхестра під проводом пани Ст. Андрусевич.

Запрошуємо громадян до численної участі. Цю штуку грану на Гентреми для 3. лютого та на жаління публіки повторюємо.

ДО ШАНОВНОГО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА НЬО-Йорк і ОКОЛИЦІ!

Отсім маємо честь запросити Вас з ріднею приїти ласкаво

В СУБОТУ, 2. БЕРЕЗНЯ (MARCH 2, 1946)

в годині 7. вечір до Катедральної Салі, під числом: 300 EAST 4th STREET, Cor. Ave. C, NEW YORK 9, N. Y.

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

який устроє новозорганізоване СЕСТРИЦТВО ПОКРОВИ ПРЕСВ. БОГОРОДИЦІ при Катєрі, з нагоди 9-літнього ювілею приїзду їх Ексцеленції, Преосвященного Владки Кир Богдана, єпископа Української Православної Церкви в Америці і Канаді, до Злучених Штатів Америки.

ЗА УРЯД СЕСТРИЦТВА: В-пов. Пані Пелагія Томік, голова; В-пов. Пані Михайліна Мельник, секр.; В-пов. Пані Марія Юришин, скарбничка; о. Юрій Я. Цукорин, парох Катедрального Храму.

Такою книжкою є:

Taras Shevchenko

the Poet of Ukraine

Translated with an introduction by

Clarence A. Manning

Acting Executive Officer

Department of East European Languages, Columbia University

Це перше того роду видання в Америці й в цілому англо-саксонському світі. Книжка та повинна з'явитись негайно в кожній хаті американських українців, в кожній школі, в кожній бібліотеці. Бо всюди треба, щоб був найкращий репрезентант України, найліпший виразник духа і характеру української нації.

Ціна з посылкою \$2.50.
(З Канади треба платити тільки американською валютою)

Замовлення слати на таку адресу:

Svoboda
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

